

1316/352
Kieperitoböl

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR ERŐLYEN ÉS VIDEKRE, EGY HÓRA
1 KORONA 60 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŐS LORÁNY
KIADÓTULAJDOMOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Kedvező harcaink az Oláhországba vivő utak mentén

1800 oláht elfogtunk, 4 ágyut és több gépfegyvert zsákmányoltunk — Német repülők bombázták Bukarestet — Narajowkánál visszavertük az oroszok támadásait — Sikeres előretörésünk Görz vidékén — Az angol-francia támadások a Sommenál megtörttek

Az erdélyi román haretéren operáló csapataink föltartóztathatatlan erővel ostromolják a Románia belsejébe vezető utakat, amelyeken, mint előnyomulási vonalakon, ma mindennél győzelmes csatákat vívtak meg, melyeknek számottevő trofeái vannak. A vezénkarok jelentése szerint *Falkenhayn* és *Arz* csapatai egyetlen napon, a tegnapi lefolyt csatákban 1823 foglyot ejtettek, 4 ágyut és igen sok gépfegyvert zsákmányoltak. A most lefolyt harcok mivel sem igazolták az entente által — ügylátszik, csak a románok részére sovány rigaszul — világgá kürtölt hirt, hogy az oroszok a Prahova-völgyi szakaszra, ahol csapataink már Sinaját fenyegetik, nagy erősítéseket és segédsapatokat küld. Az északeleti erdélyi részekben, de különösen az Erdős-Kárpátokban már magas hó van, ami az ellenségeskedést és harci tevékenységet mindkét részről csökkentette, sőt meg is akasztotta.

Az orosz hadszíntéren csupán Narajowkánál volt harc, ahol az ellenség elvesztett árkaikat akarta igen nagy erővel véghezvitt rendkívül heves támadásokkal visszazerezni, de támadásai véresen omlottak össze.

A macedon fronton a bolgárok és németek egy magaslati állást kénytelenek voltak föladni, de ez a nyereség az ellenségnek olyan áldozatába került, amely semmi tekintetben sem aequivalense az elért eredménynek.

Az olasz hadszíntéren csapataink ma offenzív föllépéssel sikeres hadműveleteket hajtottak végre a görzi területen, ahol elfoglalták az olaszoktól egyik árkukat s e győzelem közben szokatlan nagyszámu foglyot — 480 embert — ejtettek és 7 gépfegyvert zsákmányoltak, ami arra mutat, hogy csapatainknak sikerült meglepetésszerűen rajtaütni az olaszokon.

A nyugati hadszíntéren, a Somme-vonalon ismét valósággal tombolt a harc. A német jelentés „a nagy harci napok” közé sorozza a reggeltől éjszakáig tartó támadások napját. Kétségtelen, hogy e nagyméretű támadások — amint ezt a német jelentés meg is jegyzi — oka az, hogy az angolok számítottak a németek erejének megtörségére, amiben azonban a

bekövetkezett eredmény szerint erősen és véresen csalódtak, mert Beaucourt falu elfoglalásának eredményén kívül a nagy ellenséges támadások mindenhol megtörttek a németek meg nem tört erején. Általában az angol-francia nagy támadások eredményeikben nem tudják megközelíteni a német előretörések eredményeit, amelyeknek legfényesebb bizonyítéka hogy a harc színtere a németek támadásai és előnyomulásai, nagy győzelmei óta is még mindig Franciaország.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcokról:*

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: Észak-Oláhországban sikeresen folytatjuk a harcot. A románok 23 tisztet, 1800 főnyi legénységet és 4 ágyut vesztek.

A keleti határterületen és a hóborította Erdős Kárpátokban nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: Erdély keleti harcmezőjén csak csekély harci tevékenység folyt. Ránk nézve eredményes erdei és hegyi harcokban, amelyek az Oláhországba vezető utak mentén folytak, a románok tegnapi foglyokban 23 tisztet és 1800 főnyi legénységet, zsákmányban 4 ágyut és több gépfegyvert vesztek.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A helyzet nem változott.

Bukarest várát repülőink bombázták.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, november 15. A bolgár vezérkar jelenti november 15-én:

Román front: A Duna mentén ágyúlövések és tüzérségi tevékenység Tutrakánál és Szilisztriánál.

Dobrudsában nincs lényeges esemény.
A Fekete-tenger partján nyugalom.

Előnyomulásunk Erdélyben

Berlin, november 15. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy főhadiszállásról jelenti 1916. november 15-én este 7 óra 45 perckor:

Erdélyi haretér: A déli határvonalon előbbre jutottunk.

A román hadsereg ujjaszervezése

Berlin, november 15. Az orosz határról jelenti: Az „Odeszky Listok” jelenti Reuiből, hogy a román hadsereg ujjaszervezése csaknem teljesen befejeződött. A tiszt szervezetében teljesen új alapokon áll és pedig akként, hogy számos kiváló francia tiszt mint ezred- és zászlóaljparancsnok működik a román hadseregben. Eddig összesen 56 magasabb rangú román tisztet mentettek föl állásától az ellenség előtt tanúsított tehetetlenségük miatt és egyrészüket megbüntették, másrészüket pedig kevésbé fontos pozíciókba helyezték.

***

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapesti, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A cs. és kir. haderőnél nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA
Ma utoljára!
Nordisk film!

Dorrit Weixler
a főszerepben.

A NŐVILÁG
vigiláta 3 felvonásban.

A hegedű lelke
művészdramája
3 felvonásban.

Szibériai vízből
természeti felvétel.

Előadások 5 órakor
mészkelt, 7 és 9 órakor
rendes helyárakkal.

Egőleges jelentés!
Péntek, 8 órakor. Vasárnap
Stuart Webbs
film

az Union bank filmje
detektiv-történet
4 felvonásban.

APOLLO
Ma, esütőközön
utoljára!
Előadások 5 és 7
órákor, rendes, 9 órákor
emelt helyárakkal.

Szibériai
dráma a fehér cár
bírodalmából
4 felvonásban.

**A legmonumentálisabb
filmalkotás!**
Főszereplő:
Clara Kimball-Jung.

A német jelentés

Berlin, november 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narajowka keleti partján a Folv. Krasnolesietől nyugatra rövid idővel ezelőtt elfoglalt állások ellen bős orosz támadások történtek, amelyeket mind visszavertünk, egy helyen ellentámadással.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Oroszország belső válsága

Berlin, november 15. Az orosz határról jelentik: Purieskiewics, az ismert németfaló, a Nowoje Wremjában azt fejtegeti, hogy a mostani állapotok főtartása Oroszország belsejében szükségképpen *katasztrofára fog vezetni*. Oroszország jelenleg politikai és gazdasági pocsolyában él és semmi remény sincs Oroszország ujjaszületésére, még a panszlavizmus értelmében sem. A kormány arra használja föl a cenzurát, hogy leplezze a hallatlan visszaéléseket. Puriskiewics legközelebb a mostani rendszer *kiméretlen leleplezésére* készül.

Stürmer a cárnál

Stockholm, november 15. — A Pétervári Távirati Iroda jelenti: *A cár hosszabb tanácskozást folytatott Stürmer miniszterelnökkel a lengyel-kérdésről.*

A nyugati hatalmak Oroszország lengyel-politikája ellen

Verbális jegyzéket intéznek az orosz külügyminiszterhez

Stockholm, november 15. *Lengyelország önállóságának proklamálása* élénk, izgatott véleményeserére adott okot Anglia és Oroszország között. Az orosz hivatalos köröknek az a fölfogása, hogy *Anglia ebben az entente diplomáciai vereségét látja*, melyért egyedül Oroszország a hibás.

A szövetségesek közötti első nézeteltérésekről jól értesült forrásból közlik, hogy *Buchanan* angol követ mindjárt az első sürgönyök megérkezése után kormánya nevében *hivatalos audienciát kért a cártól*. A követ rögtön távirati meghívást kapott a kihallgatásra, melyen egyetlen politikus, sem a cár személyes környezetén kívül más nem volt jelen. A kihallgatás három óra hosszat tartott. *Buchanan nagyon izgatottan tért vissza a fővárosba*. — Angol körökben úgy nyilatkozott a követ, hogy *most döntő csapást fog megkísérteni Stürmer ellen*, mert a mostani klikk uralma alatt *Oroszország mint Anglia szövetségese alig vehető tekintetbe*. A lengyel kérdés mindig *viszálykodás tárgya volt a szövetséges hatalmak között*. Az orosz önállósági proklamáció már régen megjelent volna, azonban *Sasonow* távozásával Oroszország egészen kitért e gondolat elől.

Az orosz kormánykörök hűvösen fogadják az angol aknamunkákat. *Stürmer és Protopow biztosan érzik magukat a nyeregben*.

Angliával együtt a többi szövetséges nyugati hatalom is kritika tárgyává teszi az oroszok lengyel-politikáját. — A cár *Paleologue* francia és *Charlotte* márkai olasz követet is kihallgatáson fogadta. Diplomácia körökben azt hiszik, hogy *a három követ a legközelebbi napokban verbális jegyzéket nyújt majd át a külügyminiszternek*, melyben ki fogják fejteni, hogy *a szövetséges nyugati hatalmak helytelenítik Oroszország lengyel-politikáját és annak főtartását az entente közös ügye súlyos sérelmének tekintenek*.

A oroszofil lengyelek

Stockholm, november 15. Pétervárott közös tanácskozást tartottak a дума lengyel tagjai és a birodalmi tanács lengyel csoportjai. A oroszofil lengyelek arra a következtetésre jutottak, hogy *Lengyelország elveszett, hacsak a szövetségesek a maguk részéről is nem bocsátanak ki manifesztumot*. — A szövetséges nagykövetek is órákhosszat tanácskoztak *Stürmer* miniszterelnökkel, de semmi pozitív határozatot nem hoztak.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Nincs újsg.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

Macedon arcvonal: A monastiri sikágon intezett heves francia támadásokkal szemben a bolgár csapatok, köztük Ö felségének a császárnak Balkanski ezrede rendületlenül helyt állottak.

A Cserna-hajlásban sikerült az ellenségnek néhány magasztot elfoglalnia. Abból a célból, hogy a völgyben fekvő állások ellen az oldaltámadást kikerüljék, védővonalunkat ott visszahelyeztük.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

A bolgár jelentés

Szófia, november 15. A bolgár vezérkar jelenti november 15-én:

Macedon front: Az egész nap folyamán a monastiri sikágon levő állásaink igen heves ellenséges tűz alatt állottak. Különösen a vasutól keletre az ellenség erőteljes támadásai csapataink makacs ellenállásán megghiusultak. Azokat az ellenséges csapatokat, amelyek néhány ponton állásainkba behatoltak, megsemmisítettük. Csupán egy zászlóaljunk frontján több mint 400 ellenséges holttestet számoltunk meg.

A Cserna-hajlásban élénk harcok. A bolgár és német csapatok Tepazizi és Csegel falvaktól északra levő állásokba vonultak vissza.

A többi fronton gyöngé ágyuharc.

Elcsúszott ellenséges gőzösök

Berlin, november 15. A Wolff-ügynökség jelenti: *Egyik tengeralattjárók november hó 8-án Máltától nyugatra 80 mértföldnyire egy 12.000 tonnás ellenséges szállítógőzöst, amelyet torpedórombolók és halászgőzösök kísérték, torpedólövéllel elsüllyesztett.*

A belga-francia harctér

Berlin, november 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Rupprecht trónörökös hadserege: A Sommetól északra a csata tovább tart. A reggeltől éjjelig tartó viaskodás november 14-ikét is a nagy harci napok közé sorozza. Az angolok abban a reményben, hogy kezdetben elért sikereiket kihasználhadják, újból nagy tömegekkel támadtak az Ancretól északra és azután több ízben Le Sars és Guendecourt

között. Bár sikerült Beaucourt falut elfoglalniok, a széles támadási arcvonal minden más pontján nagy veszteségükkel tört meg a támadás ereje állásaink előtt. Az ellenség rohamainak elhárításánál különösen kiténtek a magdeburgi 66. számú gyalogezred és a badeni 169. számú gyalogezred, valamint a 4-ik testőrgyaloghadosztály ezredei.

A franciák nagy erők harcbevételével a St. Pierre Vaast erdő elfoglalására törekedtek. Támadásaik teljes kudarccal és véres vereséggel végződtek.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Megghiusult angol támadások

Berlin, november 15. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy főhadiszállásról jelentik 1916. november 15-én este 7 óra 45 perckor:

Nyugati hadszíntér: Délután angol támadások voltak az Ancre mindkét partján, amelyek a déli parton már ágyutüzelésünkben megghiusultak.

Sailly-Saïlesnél és Pressoïrenél folyik a harc.

Wilson békeakciója

Rotterdam, november 15. *Wilson* terveit, hogy néhány hónapon belül békeakciót kezdeményez, kísérleti ballonnak tekintik, amellyel a közhangulat akarják kikémleni. Az *Ewing Post* lehetségesnek tartja, hogy *Wilson* a tél folyamán megindíthatja békemozgalmát. *Wilson* a hadviselőket föl fogja szólítani, hogy *küldjenek el megbízottakat tanácskozásra, a melyen megállapítandó: mik a béke minimális feltételei*. Abban bizakodnak, hogy ha minden hadviselő elküldi a megbízottait, lehetetlen, hogy meg ne állapodjanak *olyan fegyverszünetben, amelyet később becsületes békefeltételek megállapítása követhet*. Ezt a nemzetközi tanácskozást már a legközelebbi időre szeretné *Wilson* egybehívni. Reméli, hogy ezt a kezdeményező lépést az entente előzékenységgel fogadja.

Rotterdam, november 15. Newyorkból jelentik: *A tőzsdei árgyvezéseket kedvezőtlenül betolyásolta Wilsonnak a béke érdekében teendő lépése*. Hir szerint *Wilsonnak* nem szándéka a hadviselők értekezletén fegyverszünetet indítványozni.

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

A helyzet változatlan.

Görztől keletre csapataink elfoglaltak egy olasz árkot és 5 tiszet, 475 főnyi legénységet elfogtak és 7 gépfegyvert zsákmányoltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink támadása az olasz hadállások ellen

Budapest, november 15. Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről.

Folyó hó 14-én a kora reggeli órákban egyik repülőgépraunk igen sikerült támadást intézett a rouchi-i, vermiglianoi és doberdoi ellenséges állások ellen. Egy ellenséges szárazföldi repülőgépet, amely megtámadta repülőrajunkat, elültünk.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Bernolák Nándor dr. előadása

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam második előadása

A debreceni m. kir. tudományegyetem *Népszerű Főiskolai Tanfolyamán* ma volt a második előadás, amelyet *Bernolák Nándor dr.* egyetemi tanár „*A büntettek elnyomása*” címen tartott. A rendkívül élvezetes és rendkívüli előadói képességgel előadott fejtegetésekben Bernolák Nándor dr. mély tudásáról adott újabb bizonyítékot s önálló tudományos fölfogásának s megállapításainak híveket szerzett. A díszes és nagyszámu közönség körében ott voltak okolicsnai *Okolicsányi* Károly cs. és kir. kamarás, vezérőrnagy, *Igyártó* Sándor kir. ítélőtáblai elnök, *Domahidy* Elemér főispán, *Láng* Nándor dr. rektor, az egyetemi tanári kar, az ügyvédi és bírói kar igen sok tagja.

Bernolák dr. az organizmus ellenségeinek, a büntett fogalmának ismertetésével kezdte. Érdekes kor- és jogtörténeti, filozófiai és kriminológiai fejtegetések közben ismertette a büntetőjogi fejlődés menetét, a filozófiai fölfogások befolyását, az *Ihering*-, a *Darwin*-féle fölfogás, a pozitívizmus hatását, *Lombroso* tévedéseit és kifejtette saját tudományos megállapításait.

A régi iskolával szemben az új irányok tagadták az akarat szabadságát és a büntetés, büntetés fogalmait helyére a veszélyesség és társadalmi önvédelem elveit kívánták helyezni.

A büntetés és a büntett problémáját azonban a merev determinizmus sem tudja megoldani. A büntettnél, mint minden emberi cselekménynél, érvényesül ugyan az okozatiság törvénye; a büntett a motivumok és az egyéniség együttállásának eredője; de ez az okozatiság nem fedi a kosmikus világban egyébként feltétlenül érvényesülő szükségképiséget. Az igazság az, hogy az átöröklésből és a millió behatásából kialakuló egyéniség és az exogén tényezők befolyása mellett egy sajátos erő — a lélek, vagy amint a tudomány egy írója kifejezi, a magasabb képzetekben rejlő kezdeményező és ellenálló energia — is érvényesül. Hogy ez a lelki erő mennyire tud elevenen, virtuálisan hatni, az az ember önértékelésétől s a reáható tényezők (pl. hagyomány, nevelés, stb.) befolyásától függ. Az emberiség jelentékeny részében ez az erő csak lehetőség marad s ezzel az ember átörökölt hajlandóságainak és a külső tényezőknek rabja lesz.

Mint hogy ekként az emberek és közöttük a büntettek nem egyenlők, nem lehet a büntett ellen irányuló küzdelem sem egyforma. A célgondolat érvényre jutásának következménye, hogy a büntett megtorlása nem lehet öncél, hanem az ellene irányuló küzdelmet harmonikusan és céltudatosan be kell illeszteni az államélet egyéb feladatai közé. A büntetőjog alapelvei átalakulnak. De nem akként, mint a túlzó irányok gondolták, hogy t. i. a büntetés, a büntetés, az erkölcsi felelősség fogalmait el kell ejteni. E fogalmakat — és főként az igazságosság óriási gyakorlati erejét — nem kell tartani a büntettek legnagyobb csoportjával szemben. Egyes csoportokkal szemben (fiatalkorúak, csökkent szellemi értékűek, munkakerülők, stb.) a büntetés helyét a közveszélyesség ellen védő biztonsági rendszabályok (nevelés, gyógyítás, munkára szoktatás) fogják felváltani.

A büntettek elnyomására irányuló küzdelem súlypontja azonban — a felismert igazságoknak megfelelően — a megelőzésére, a büntettek előmozdító tényezők elnyomására kell hogy átmenjen. A gazdasági viszonyok javítása, bölcs munkásvédő törvények, a gyermek- és nővédelem, az alkoholizmus elnyomása, a művelődésben az intellektuális és a

művészeti nevelés mellett az erkölcsi nevelés túlsúlya fogják csak kiirtani a büntettek csírát. A köztudatba át kell vinni az igazságosság uralmát, az érdem jutalmát, a munka igazságos értékelését, az embernek felekezetre, nemzetiségre, osztályra, családra nem tekintő megbecsülését. Ez meg fogja szüntetni az elégedetlenségből eredő büntetteket. Ha a nemzet ugyanazt az energiát fordítja a büntettek ellen, mint amellyel most a harctereken hoz fényes bizonyítást, úgy sikerrel fog megküzdenni a kriminalitás veszedelme ellen.

Az előadót a szép és magas értékű előadásáért a közönség lelkesen tapsolta és sokan üdvözölték.

Tschirschky gróf meghalt

A bécsi német nagykövet halála

Budapest, november 15.

Bécsből táviratozzák: *Tschirschky-Bögendorff gróf bécsi német nagykövet ma hirtelen meghalt.* A nagykövet már hosszabb idő óta betegeskedett s betegsége annyira fejlődött, hogy 14 nap előtt operációnak vetette alá magát. Az operáció sikerült s a betegsége *lefolysa teljes sikerének ígérkezett.* Ma délben azután váratlanul a nagykövet hirtelen rosszul lett, érdugulás állott be, amelynek folytán *Tschirschky-Bögendorff gróf nagykövet ma délután 5 órakor meghalt.* Halála a német nagykövetségen a legnagyobb megdöbbenést keltette. Azonnal közölték a halálhírt *Montenuovo* herceg főudvarmesterrel, aki a királynak tett jelentést. A német császárt nyomban értesítették a gyászhierről.

Tschirschky-Gögendorff gróf évek óta volt a német birodalom bécsi nagykövete. *Wedel* gróf után őt nevezte ki a császár ez állásra, amelyben a legnagyobb szeretettel és eréllyel dolgozott kedvenc eszméjének, amelyen nagy odaadással csüggött: a német-osztrák-magyar szövetség és barátság minél intenzívebbé, erősebbé tételének sikerén. Nagy része van abban, hogy e barátság most egy világháború minden nagy fölfordulásában is sziklaszilárdan áll. Ezen dolgozott ő már *Billow* herceg kancellársága idején is, amikor mint külügyi államtitkár gyakorolt befolyást a külpolitikai ügyek alakulására. Nagy és baráti összeköttetései voltak Magyarországon is, amely iránt erős szimpátiát érzett és ahol most sokan gyászolják a nagy és nekünk is igen rokonszenves diplomatát.

SZÍNHÁZ

A mai színházi est. A Vöröskereszt és Hadsegélyző Hivatal mai színházi estje a rendes szokástól eltérően nem fél nyolc, hanem este hét órakor veszi kezdetét. A jótékonyági színházi est iránt nagy az érdeklődés s úgy a mai, mint a holnapi előadásra minden jegy elfogyott.

Szibéria ma utoljára lesz az *Apollo* műsorán. A legnagyobb sikerei közé írhatja az *Apollo* ezt a monumentális nagy drámát, mely nemcsak szépségeiben gazdag jeleneteivel, de megrázó cselekményével is páratlan hatást kelt. Ma az előadások 5 és 7 órakor rendes, 9 órakor emelt helyekkel kezdődnek. Jegyek délelőtt 10 órától előre válthatók.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR a Hadsegélyző Hivatal átvétel különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.

Debrecen legforgalmasabb, legszebb utcája elején, egy igen szép üzletnek épített mintegy 1000 négyszögletes terű **üzlethelyiség** Szomszédjai mind elsődrendű nagy üzletek. Minden szakma kitűnően használhatja. Értekezhetni **Debrecen, Kardos László cégnél.** — Kossuth-utca 26. számú ház, **utcai 5 szobás uri lakás földszint, 1917 május 1-re kiadó,** minden komfort, tiszta udvar, légszesz- és villanyvilágítás fűdőszoba. Értekezhetni **Kardos László üzletében.**

HIREK

***

— **Burián külügyminiszter berlini tárgyalásai.** Berlinből táviratozzák: Burián István báró külügyminiszter megérkezése után a kancellárhoz ment, akivel politikai tanácskozást folytatott. — Este *Hohenlohe* herceg nagykövetségénél ebéd volt, amelyen *Bethmann-Hollweg* kancelláron és *Burián* bárón kívül részt vettek *Jagow* és *Zimmermann* államtitkárok.

— **Debrecen üdvözlötte a trónörökshöz.** Debrecen város tanácsa ma a következő táviratot intézte *Károly Ferenc József* trónörökshöz:

Ö Fensége *Károly* főherceg vezérezredes urnak
Tábori posta 516.

Debrecen város közönsége igaz örömmel értesült Fenségednek vezérezredesi kinevezéséről.

A magyar trón várományosának kitüntetése, mely kiváló haditényeinek legfelsőbb elismerése, kell, hogy minden magyar ember szívében őszinte örömet keltsen.

Engedje meg tehát Fenséged, hogy Debrecen város közönsége és Tanácsa nevében szerencsekívánataimnak tiszteletteljes kifejezést adhassak.

M á r k, polgármester.

— **A református lelkészegyesület gyűlése.** Az Országos Református Lelkészegyesület kedden délelőtt tartotta meg gyűlését az idén kivételesen Debrecen helyett Budapesten. A gyűlésen a tagok az ország minden részéből igen szép számban jelentek meg. *Baltazár Dezső* dr., az Orle elnöke, mondott imát, utána *Szabó Aladár* teológiai tanár tartott előadást az igazságosságról. A gyűlés tárgysorozatán több fontos ügy szerepel, közte az egységes liturgia, a lelkészek anyagi helyzete, lelkészválasztás, stb. Az Orle tagjai *Baltazár* püspök vezetésével tisztelegtek a miniszterelnöknel, a pénzügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszternél, ahol a lelkészek anyagi helyzetének javítását kérelmezték. A kormány tagjai a legmesszebbmenő támogatást ígérték meg.

— **Előléptetések a debreceni tisztkarban.** A király *Doming* Ernő 39. gyalogezredbeli, *Keresztényszigei* *Toepke* *Erich* 7. huszárezredbeli és *Ebner* *Lajos* 2. honvédhuszárezredbeli alezredeseket ezredesekké nevezte ki.

— **A Csokonai-kör innepi felolvasó ülése.** A Csokonai-kör e hó 17-én, pénteken Csokonai Vitéz Mihály születésének 143. évfordulóján kezdi meg téli felolvasó üléseit érdekes és tartalmas műsorral. A műsorból *Oláh Gábor* Shakespeare-tanulmányát emeljük ki, amely egy nagyobb Shakespeare-monográfiának a részlete. Meg vagyunk győződve, hogy *Oláh Gábor*, a fényes tollú író, magához és a Csokonai-körhöz méltón fog e felolvasásával hódolni Shakespeare világszemléjének. Érdekessé teszi az estét *Léva* *József*nek legújabb költeménye, mely *Arany János*ról szól. Ugyancsak az innepi ülésen hozza nyilvánosságra a kör a háborus népköltési gyűjtemény nyerteseinek nevét és adja ki a *Lőkövits* *Artur* nemeslelkű adományából alakított díjakat. Csokonai emléket az elnöki megnyitó, a városi daleylet és *Retteg* *Margit* szavalata fogja feljuttatni. Az innepi ülés a szokott helyen, a vármegyeház dísztermében lesz és este 6 órakor kezdődik.

— **Megérkezett a cukor.** Debrecen közellátási hivatala értesíti a város fogyasztóközönségét, hogy a város részére a cukor megérkezett s ez a kereskedők részére viszontelárusításra folyó hó 16. és 17-én szét fog osztani, a közönség részére pedig folyó hó 18-ikán, szombaton reggeltől kezdődőleg fog az egyes kereskedők által kiadásra.

— **Blousok** gyönyörű választékban található *Frank* *Sándor* női-divat cégnél. Telefon 12-56. szám.

Azonnal kiadó

— **Kitüntetett debreceni tisztok.** A király elrendelte, hogy Bakó Sándor 3. népfőlközelő gyalogezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék. — egyben Schwartz Jenő 2. népfőlközelő huszárezredbeli gazdasági tiszthelyettesnek az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Tomljenovics Rezső 3. honvédegyezredbeli főhadnagynak a hadidíszitvényes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Dóczy Imre az Országos Közköztartási Tanácsban.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az Országos Közköztartási Tanács tagjává az újabb — 1916. október 1-től 1921. szeptember 30-ig terjedő — öt évi időszak tartamára Dóczy Imre tiszántúli református egyházkerületi középiskolai felügyelőt kinevezte.

— **Ujabb előleg a halastavakra.** A Hortobágyon létesítendő halgazdaságnál szükséges építésekre még 480,000 korona kell. Miután a város ez összeggel nem rendelkezik, a tanács kimondta, hogy tárgyalni fog a Haltenyésztő Részvénytársasággal: vajjon nem volna-e hajlandó a már adott 400,000 korona előlegén kívül még 480,000 koronát a bérösszeg terhére a városnak előlegképen kölcsönadni.

— **Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre** november 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a református főgimnázium tanácstermében tartja közgyűlését. — Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítése. 3. Titkár és pénztáros jelentése. 4. Tisztújítás. 5. Révész Lajos felolvasása: A mi családi körünkben. (Mesék az iskolák régi életéből). 6. Esetleges indítványok.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A felhatalmazott parancsnokság Tákos Sándor 2. honvédegyezredbeli őrmesternek az 1. osztályú ezüst vitézségi érmét, Nagy Imre 3. honvédegyezredbeli tizedesnek a 2. osztályú ezüst vitézségi érmét, Stober Mihály 3. népfőlközelő gyalogezredbeli népfőlközelőnek a bronz vitézségi érmét adományozta.

— **Kosztüm- és ruhakelme bársonyok,** selymek és esőernyők nagy választékban Frank Sándor női-divat cégnél. Telefon 12-56.

— **A papírhulladék bejelentésére** és a készletek nyilvántartására vonatkozó hivatalos nyomtatványok a debreceni kereskedelmi és iparkamarához megérkeztek. A készletek bejelentésére és nyilvántartására kötelezettek figyelmét a kamara arra hívja fel, hogy erre vonatkozó szükségletüket közöljék a kamarával.

— **Katonák kirendelése a felszántatlan földekre.** A szántóföldek megművelése érdekében a honvédelmi miniszter a törvényhatósági gazdasági munkabizottságokhoz a következő rendeletet bocsátotta ki:

„Tudomásomra jutott, hogy egyes vármegyékben a munkáskéz hiánya miatt a legkövetlenebbül érdekelt földbirtokosok olyan nagyobb területeket hagytak megműveletlenül, amelyeknek megművelését s gazdasági hasznosítását a háború alatt nemcsak a közigazdasági, hanem a legfontosabb katonai érdekek is föltétlenül követelik. Ennélfogva felhívom a munkabizottságot, hogy a működési területén esetleg található azokat a földeket, melyek a kézi és fogatos erőknek felhasználása és a katonai, illetőleg népfőlközelői szolgálat alól felmentett mezőgazdák igénybevétele után sem voltak megművelhetők, a birtokviszonyok (földbirtokos neve, művelési ágak, a rendelkezésre álló vetőmag, gazdasági felszerelés, számbavehető állatállomány, az elhanyagolás oka) részletes feltüntetésével hozzám jelentse be. Együttal tegyen hozzám javaslatot aziránt, hogy a szóban forgó területek katonai munkaerővel való megmunkálása, a különleges helyi gazdasági viszonyoknak figyelembevételével mi módon volna foganatosítható. Amennyiben a földeknek katonai munkaerők külön kivételezésével való megművelésére nem volna szükség, erről is hozzám jelentés teendő.”

— **Az érmelléki és tokajhegyaljai szüret.** Nagyváradról jelentik: A híres biharvármegyei Érmelléknek rég volt olyan rossz szüretje, mint az idén. A nagyon drága művelési költségek mellett az időjárás sem kedvezett, a peronoszpóra pedig nagy károkat okozott. A termésre jellemző az, hogy gróf Zichy Tivadar 17 holdas szőlőjében mindössze hat putton

szőlő termett. Sátoraljujhelyről jelentik: A Tokaj-Hegyalján a szüret igen jó volt. Egy 1200 négyszögöldnyi szőlőterületen, amelyet 1000 koronáért vásároltak, 46 gönci hordó bor termett, amelyet 16,000 koronáért adtak el. Egy 24,000 koronáért vásárolt szőlőben 70,000 korona értékű termés volt, míg egy 25,000 koronát érő szőlőföld idei termését 100,000 koronáért adták el.

— **Szerezzünk be burgonyát.** A belügyi kormány újabb rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságok első tisztviselőihez, melyben utasítja őket, hogy újlag figyelmeztessék a fogyasztó közönséget arra, hogy mindenki igyekezzék burgonyaszükségletét az új termésig most beszerezni, mert a Burgonyaközpont nem lesz képes a városokat az esetben is ellátni, ha minden fogyasztó teljesen a hatósági ellátásra szorítkozik. A debreceni köz-ellátási hivatal igyekszik gondoskodni e tekintetben, de magára a közönségre nézve is lehetetlen helyzet, hogy a hatósági csarnokok, petroleumos boltok, liszt- és cukor-üzletek előtt naponként órászámra ácsorogjon a város százezer lelket meghaladó éhes fogyasztója, míg minden élelmiszerszükségletét beszerezheti. A faluszták, miután az őszi gazdasági munkájukat javarészen befejezték, most kezdik a burgonyát, babot, répát, káposztát piacra vetni. Most az alkalom, hogy aki csak teheti, szükségletét beszeresse. Aki most gondoskodik magáról, annak nem kell az üzletek előtt naponként órászámra ácsorogni.

Ma megnyílik: Ujrendszerű iskola.

Gépirás minden nap. Gyorsírás heti 3 óra.

Gépirás, levelező és vita-gyorsírás. Gépirás 4 hét, levelező gyorsírás perfektséggig 8 hét, **vitaírás** képesség szerint. Tandij gépirásnál 15.— korona, gyorsírásnál 30.— korona. Mindennemű gépirás munkák, **másolás és levelezés** óriási gyakorlattal azonnal, remek kiállításban. **Szépírás és helyesírás** kurzus megnyílik december 1-én. Beiratkozni lehet d. u. 2—3-ig, este 6—8 óráig s vasárnap egész nap:

Pacsirta-utca 44. szám alatti helyiségben.

Szépírás, helyesírás, gép- és gyorsírás.

7402/1916.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke 1917. évre összeállított s a folyó év november hó 15-től kezdődőleg 15 napra a polgármesteri titkári hivatalban közszemlére kitétetett. Erről az érdekelteket és általában a város közönségét azzal értesitem, hogy a névjegyzék ellen 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz intézett s a polgármesteri hivatalban beadandó felebbezésnek van helye.

Debreczen, 1916. évi nov. hó 15.

Márk Endre,
m. kir. udv. tanácsos,
polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri felkutatása Hz szőlő hatvan Hár. Minden további szö 6 Hár. A Hár után négy óra után feladott hirdetések Hja szavankénti szölc Hár.

Aranyat-éztől, briliántokat, bármiről szülő zálogleveleket (zálogoldulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Borbélyesség felvétetik Möldnernél, Kossuth-utca.

Manikür vibrációs szépségápolás, ondolás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona-Otthon mellett.

Jókarban levő smoking, használt, eladó. Cim a kiadóban.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sirhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske **10-ik kiadása.**

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Már tudja, hogy itt nem szólhatok semmit, a postás megmondja címemet. Üdvözlét. M.

Kályha Egy egészen nagy köpenyeges Meidinger-kályha kifogástalan jó állapotban lévő, olcsón eladó. Értekezni lehet Piac-utca 32. számú háznál a ház-mesternél.

Erélyes és ügyes munkafelügyelő a gázgyárban felvétetik.

Ócska ólomot bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk **Kiadóhivatal.**

Zálogoldulát, törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Csapó-utca 23. szám alatt levő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt levő ház. Értekezni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Rifutó fiú

— 14 éven felüli — azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat újdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok Selymek — Velezek

óriási raktára!

A Rosenberg Albert Özv. és Fiai-féle

ház,

Ferenc József-ut 60. szám, előnyös feltételek mellett, olcsó árért

azonnal eladó.

Értekezni a Központi Banknál.

Eladó birtok.

Szatmár vármegyében három község határában fekvő (vasuti állomás Mátészalka) parcellázásra is alkalmas mintegy 960 hold terjedelmű, mindennemű gazdasági épületekkel, dohánypajtával felszerelt, könnyen művelhető birtok, szabad kézből eladó, vagy folyó évi december hó 19-én megtartandó bírói árverésen átvehető. A birtokon teljesen berendezett 300 hkl. szeszkontingenssel bíró szeszgyár is van. A jelenlegi zálogleveles, valamint másodhelyi bankteher előnyös kamatláb mellett átvállalható. Bővebb felvilágosítást ad levélbeli megkeresésekre **Dr. KÜLLEY BÉLA, Budapest, Budafoki-ut 14.**